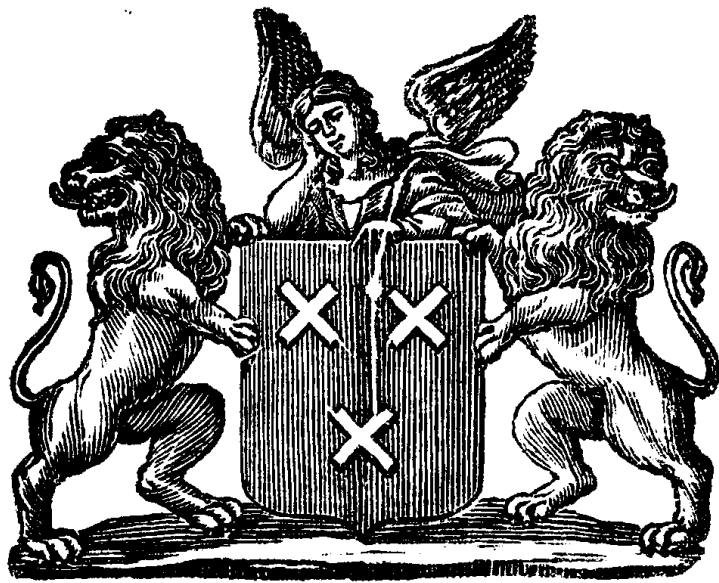

De BREDASCHÉ COURANT verschijnt, zoo lang de gebeurtenissen in het zuiden voortduren, DAGELIJKS, en is door het geheele Koninkrijk bij alle Postkantoren en voornaamste Boekhandelaars verkrijgbaar. Dezelve wordt daags voor den verschijndag alomt verzonnen.

De geabonneerden ontvangen kunne gewone Couranten op haere vellen per week, voor de bepaalde Abonnement-prijs à f 2,25 per kwartaal. Intusschen zal men niet meer dan 20 Cents voor 3 of 4 extra-couranten, per week, betalen.

N E D E R L A N D E N.

Breda, den 7den October.

Z. M. heeft uitgevaardigd de navolgende

P R O C L A M A T I E.

Wij WILLEM, enz.

Aan alle, die dezen zullen zien of hooren lezen, salut!

Getrouw aan den eed op de grondwet gedaan en overeenkomstig de verplichtingen, die Wij ten aanzien Onzer Bondgenooten vervullen moesten, hebben Wij tot hiertoe vruchteloos alle middelen tot demping van den gewapenden opstand in de Zuidelijke gewesten beproefd. Door de zich, met verbazende snelheid, opgevolgde gebeurtenissen, buiten staat om de getrouwe ingezetenen aldaar tegen de overmagt te beschermen, gevoelen Wij dat het noodzakelijk is thans uitsluitend bedacht te wezen op het welzijn van die deelen van het Rijk, wier onwankelbare trouw aan Ons Huis en aan de instellingen eener welgeordende maatschappij ook nu weder zóó ondubbelzinnig aan den dag is gelegd.

Gij ziet hoe spoedig de beginsels, waardoor eene beklagenswaardige menigte in beweging is gebracht, tot de vreeslijkste jammeren hebben gevoerd. Uwe bedachtzaamheid, uw pligtgevoel, uw opgeklearde zin voor waarheid en regt, bovenal het geloof aan GOD, die de wreker der ongerechtigheid is, behoede u om door den stroom te worden medegesleept. De handhaving van die vrijheid, welke in de Vereenigde Nederlanden eenweu lang gebloeid heeft, zou alsdan, welligt voor altijd, onmogelijk, en uw verderf onvermijdelijk zijn.

Uwe krachten, bewoners dier getrouwe gewesten! worden in deze oogenblikken tot bescherming van uw' geboortegrond vereischt. De toestand van dit Rijk vordert, dat eene algemeene wapening te dien einde spoedig tot stand gebracht zij; en dat dezelfde veerkracht, die elders tot vernieling aangewend wordt, hier tot behoud van al wat u dierbaar en heilig is, in het werk worde gesteld.

De Grondwet schrijft, in omstandigheden gelijk die waarin wij thans zijn geplaatst, het dragen der wapenen voor, als eene der eerste pligten van alle ingezetenen van het Rijk. Dit voorschrift komt met uwe wenschen overeen; welaan! TE WAPEN op de dringende bede van uwen Vorst. TE WAPEN voor de zaak van orde en van regt. TE WAPEN onder ootmoedend en biddend opzien tot den Almagtigen GOD, die Nederland en Oranje zoo dikwerf uit de grootste gevaren heeft gered.

Wij gelasten de hoofden der stedelijke en plaatselijke besturen onmiddellijk de maatregelen te nemen, door welke deze vrijwillige wapening, naar gelang van de onderscheiden gesteldheid der localiteiten, met den meesten spoed en op de meest doeltreffende wijze plaats hebben kan. Zij zullen tot regeling derzelve, Onzentwege, spoedig de noodige voorschriften ontvangen. Voor aanvankelijke maatregelen worden geene bijzondere bepalingen vereischt, vermits hetgeen te doen valt door vaderlandsliefde wordt aangewezen.

En zal deze alomme enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 5den October des jaars 1830.

(Geteekend)

WILLEM.

De prins van Oranje heeft, dadelijk na zijne aankomst te Antwerpen, afgekondigd de navolgende

P R O C L A M A T I E

Aan de inwoners van de zuidelijke provincien des Koninkrijks.

Door den koning, onzen doorluchtigen monarch, kortstondiglijk met het gouvernement der zuidelijke provincien belast, komen wij in U^r. midden terug, in hoop van aldaar, door het herstel der orde, tot het geluk des vaderlands mede te werken. Mogten wij de pogingen van alle goede burgers behulpzaam wezen en de rampen voorkomen, die ons als zouden mogen bedreigen!

Wij hebben, na u verlaten te hebben, den door velen uwer uitgedrukten wensch, tot eene scheiding tusschen de beide gedeelten des koninkrijks, onder denzelfden scepter, aan den voet des troons gebracht. Deze wensch is verhoord geworden. Maar voor dat de wijze en voorwaarden van dezen grooten maatregel in den constitutionelen vorm, welke met een onvermijdelijk dralen vergezeld gaan moet, kunnen worden bepaald, heeft Z. M. u reeds provisioneel een afzonderlijk bestuur ingewilligd, geheel uit Belgen bestaande en welks opperhoofd ik ben. De zaken zullen door hetzelfde met de besturen en de bijzondere personen worden behandeld, in de taal, welke zij zullen verkiezen. Alle van het gouvernement afhankelijk posten en bedieningen zullen aan de ingezetenen der provincien, waaruit dat gedeelte bestaat, worden gegeven. De grootste vrijheid, betrekkelijk het onderwijs der jeugd, zal worden gelaten. Nog andere verbeteringen zullen aan de wenschen des volks en aan de behoeften des tijds beantwoorden. Wij vragen u, ten einde deze hoop te verwezenlijken, slechts, dat gij uwe pogingen bij de onze voegt en alsdan waarborgen wij de vergetelheid van alle politieke misslagen, die vóór de tegenwoordige proclamatie begaan mogten zijn.

Wij zullen, om het doel, dat wij ons voorstellen, beter te bereiken, alle inlichtingen inroepen, ons alle goede raadgevingen ten nutte maken. Wij zullen ons van vele uwer eerste en door hunne vaderlandsliefde onderscheiden inwoners omringen. Dat allen, die door denzelfden geest bezielde zijn, ons met vertrouwen naderen. Belgen, door dergelijke middelen hopen wij, met u, deze schoone landstreek, die ons zoo dierbaar is, te redden.

Gegeven te Antwerpen, den 5den Oct. 1830.

(get.) WILLEM, PRINS VAN ORANJE.

-- Terwijl aller aandacht tegenwoordig op de gebeurtenissen in het Zuiden gevestigd is, en de *grooten* zaken zoo menigvuldig zijn, dat er nauwelijks tijd ter beschouwing van *ondergeschikte* belangen overblijft, verdienen ook deze laatsten toch onze opmerking. Als zoodanig kunnen en mogen wij niet voorbijgaan, een enkel woord te zeggen in het belang der Hollanders, die, in België, ten gevolge van de niet te voorziene omstandigheden, aan belediging, mishandeling, plundering en de daaraan verwante armoede zijn blootgesteld. Het zoude de kieschheid onzer lezers kwetsen, wanneer wij de, door de oproerlingen, gepleegde daden wilden opsommen; wanneer wij, zelfs verzacht, de bewoordingen van hoon, smaad en verguizing, over onzen Vorst en onze natie uitgebraakt, wilden herhalen. Wij vonnissen hier niet, maar deelen niet minder in het lot van onze waardige landgenooten. Onder hen bevindt zich menig braaf officier, menig ambtenaar, die, verraden van zijne makkers, of beroofd en mishandeld door zijne onderhoorigen, thans reeds het gebrek ten prooi is. In den toevloed der groote gebeurtenissen verzinken de kleinere; daarom vestigen wij daarop de aandacht. Mogt ieder, die in staat is, hun lot eenigzins te kunnen verzachten, daarin niet vertragen. Mogt vooral de aandacht onzer regering op getrouwe, maar ongelukkige dienaren gevestigd wezen, en de een of andere maatregel deze dienaren spoedig in staat stellen, om, onder vrijer lucht dan die, welke men thans in België inademt, den Staat vernieuwde bewijzen hunner onveranderde getrouwheid te geven!

-- Men verueemt, dat door Zijne Majesteit benoemd is tot Commandant der vesting Grave, de generaal *de Man*; tot commandant van 's Hertogenbosch, de generaal-majoor *Vermasen*, en tot commandant van Breda, de generaal *van Capelle*.

Met gevoelens van dankbaarheid kunnen wij melden dat aan het Militair-hospitaal te Breda, uit 's Hage is afgezonden, eene aanzienlijke hoeveelheid pluksel, zwachtels en kompressen; een gedeelte hiervan uitmakende van hetgeen door H. M. de Koningin

H. K. H. de Prinses van Oranje H. K. H. de Prinses Frederik der Nederlanden en Albert van Pruisen, benevens andere aanzienlijke dames der residentie ten behoeve der gekwetsten militairen bijeenverzameld.

Ook binnen Breda's muren zijn de voortreffelijke voorbeelden dezer menschlievende daden in menigte voorhanden, en beijvert men zich het lot der gekwetsten krijgslieden te verzachten.

's GRAVENHAGE, den 6 October.

Bij besluit van Z. M. van den 16den September jl. is bepaald, dat zoodra burgemeester en assessoren op eenigerlei wijze vernemen, dat, naar het hun voorkomt, eenig raadslid buiten het bezit is geraakt van een der bij het reglement voor het bestuur ten platten lande gevorderde vereischten, of in eene der termen van uitsluiting is vervallen, zij daarvan *dadelijk* kennis zullen geven aan Gedeputeerde Staten, die, na het in de zaak betrokken raadslid en den raad der Gemeente te hebben gehoord, zoodanig zullen beschikken, als dezelve, naar aanleiding der bepalingen van het voornoemde reglement, zullen vermeenen te behooren.

Door het departement van binnenlandsche zaken zijn de gouverneurs der provincien, uitgenoodigd om aan hetzelfde, door de plaatselijke besturen, vóór of op den 10 dezer maand, een' algemeen staat in te leveren van de dienstdoende, en uiterlijk op den 15 van dezelve, een' voor de rustende schutterijen.

BRUSSEL, den 4den October.

De graaf *François Robiano* is tot gouverneur der provincie Antwerpen benoemd; hij zal, aangezien deze provincie door den vijand bezet is, zijne residentie op de naast bij de hoofdplaats gelegen plaats vestigen.

-- De heer *Barthels* bevindt zich tegenwoordig binnen deze stad; hij is herwaarts gekomen, om geld en wapenen van het provisioneel gouvernement te vragen, ten einde een vrij-korps op te rigten.

NAMEN, den 3den October.

De regering dezer stad heeft, ten gevolge der met den generaal *van Geen* gesloten kapitulatie ter ontruiming van de citadel, (*zie ons vorig nummer*), een besluit genomen, waarbij zij onder anderen bepaalt, dat zij wel deze kapitulatie en derzelve uitvoering aan het te Brussel gevestigd provisioneel gouvernement wil onderwerpen, maar onder voorwaarde, dat alles buiten kosten der stad zal geschieden, en dat de provincie Namen, door in dezelve gekozen vertegenwoordigers, bij het federatief gouvernement zullen vertegenwoordigd worden. Zij verlangt ook, door dat gouvernement, voor hare geleden verliezen schadeloos gesteld te worden.

-- De nieuwe gouverneur onzer provincie heeft, bij zijne aankomst, eene proclamatie afgekondigd van den navolgenden inhoud:

» Waarde landgenooten! dappere ingezetenen der provincie Namen! Gij hebt, door uwen heldenmoed, een hatelijk juk afgeworpen; de palmen der overwinning zijn door geene buitensporigheden bezoedeld geworden; gij zijt de vrijheid, die gij veroverd hebt, waardig; ik ben er trots op van een der uwen te zijn, en ik bevindt mij met de levendigste vreugde weder in uw midden; het provisioneel gouvernement heeft mij het bestuur toebetrouwd over eene provincie, aan welke ik reeds door zoo vele banden van erkentenis en liefde verbonden was; ik zal mijn geheel geluk voortaan stellen in u mijne dagen te wijden. Een gewigtige arbeid vereischt niet te min nog voor eenigen tijd mijne tegenwoordigheid te Brussel, maar ik zal door een' der ijverigste verdedigers uwer regten vervangen worden, voor den heer *Zoude*, welks naam, met zoo veel regt, uwe achting en uw vertrouwen verdient.

» Ontvangt, dappere Namenaars, op nieuw de verzekering mijner volkomen genegenheid.

» Namen, den 3den October 1830.

» De gouverneur der provincie Namen, provisionele president van het comité van binnenlandsche zaken,

» *Baron de Stassart.*»

GENT, den 6den October.

In den loop van Zaterdag, Zondag en Maandag verrigtte de 36ste compagnie onzer burgerwacht de dienst aan het Sint-Pietersplein, ten einde de vernieling der in 1732 gebouwde fraaije kazernen te beletten. Dingsdag, omstreeks half zes ure des avonds, was zij ongelukkig in het geval gekomen, om op de attroepementen, die op haar scholden en met steenen wierpen, te vuren. Hoezeer zij in het eerst eenige schoten in de lucht deed, was zij ten laatsten genoodzaakt, om eenigen uit den hoop te kwetsen: eene vrouw is aan de gevolgen van een schot in de borst, in eenen

herberg, overleden; eene andere is eensklaps van schrik gestorven. Tusschen zes ure des avonds en des nachts ten tien uren, zijn elf der oproerigsten in hechtenis genomen.

-- De regering dezer stad heeft het navolgend berigt uitgevaardigd.

De regering der stad Gent,

Brengt ter kennis van hare medeburgers, dat zij besloten heeft, eene geldleening van 100,000 francs te openen, bestemd tot den aankoop van in de fabrieken dezer stad vervaardigde Callicots, ten einde eenigen dier fabrieken te helpen uit den staat van stagnatie, waarin zij zich door de tegenwoordige omstandigheden, als welke den verkoop der waren moeilijk maken, bevinden, en alzo te voorkomen, dat een aanzienlijk gedeelte der arbeidslieden tot ellende gebragt wordt.

Deze geldleening zal plaats hebben op de gewone voorwaarden; ieder obligatie aan toonder zal 200 guldens groot zijn en 5pct. 's jaars renten; daar zal een amortisatie-fonds van 3pct. worden gecreëerd; de penningen, welke uit den verkoop der aan te koopen Callicots zullen spruiten, zullen definitief tot aflossing der opgenomen sommen strekken.

Het register, bestemd, om de inschrijvingen op te nemen, ligt op het stadhuis. De raad houdt zich overtuigd, dat de goeude ingezetenen zich bevljigen zullen, om tot die geldleening mede te werken en de bezorgdheid hunner regering voor aanhoudenden arbeid in de fabrieken dezer stad zullen goedkeuren; allen zullen gevoelen, hoe gewigtig het is, dat de fabrieken niet plotselijk stilstaan en dat de arbeidende klasse niet tot ellende gebragt worde.

Gegeven in onze zitting, den 4den October 1830.

De Burgemeester, van Crombrugge, President,
Ter ordonnantie der regering,
ROTTIER, Secretaris.

Nog wordt, bij eene andere verordening van den Raad, eene wijziging of liever vermindering in de belasting, voor het stedelijk octrooi, op het geslagt en op het bloem-meel gebragt.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Antwerpen, den 6den October.

De aankomst van den *Prins van Oranje*, en het doel zijner reize, heeft den geest hier eenigzins tot bedaren gebragt, niettegenstaande er nog altijd oproerige proclamatie worden rondgestrooid en aangeplakt. -- Evenwel beschouwt men de proclamatie van Z. K. H. en het *duistere, tijdelijke* en niets *afdoende*, dat daar wederom in heerscht, als niet geschikt, om alles in order te brengen; ik geloof integendeel, dat het voor de andere provincien olie in het vuur is. -- Ongelukkig, dat het gouvernement zijnen waren toestand niet begrijpt of niet wil begrijpen, en zoo doende *alles* zal verliezen. Intusschen hebben wij hier de geruststellende tijding ontvangen, dat Gent de Oranjevlag heeft opgestoken en Luik zulks insgelijks wil doen. Daarentegen heeft het provisioneel gouvernement te Brussel België onafhankelijk verklaard en een congres te zamen geroepen, om daarna een hoofd te kiezen. Deze maatregel is, of hun bederf, of hunne zegepraal.

AAN DE REDACTIE DER BREDASCHE COURANT.

Vlissingen, den 15den October 1830.

In uw geëerd blad van den 4den October, N°. 104, wordt gemeld, dat de officieren uit Yperen en Meenen vrijgeleide hebben verkregen, om naar huis te keeren; zulks geheel met de waarheid strijdende, zoo haasten wij ons, u met den waren staat van zaken bekend te maken, met verzoek, de goedheid te willen hebben, zulks in een volgend nummer te plaatsen.

Des morgens van den 2den dezer zijn wij, op aanrading van eenige goeude burgers, ontvlugt, de meesten met nalating van alle hunne goederen, welke 's avonds te voren door het gemeen waren geplunderd. Vier onzer zijn te Kortrijk gevangen genomen, en, op last van het provisioneel gouvernement, door een geleide gewapende muitelingen, naar Doornik getransporteerd, om verder naar Brussel te worden gevoerd. Maar te Doornik zijn zij ontsnapt, en, na vele gevaren te hebben doorgestaan, behouden te Vlissingen gearriveerd.

Anderen van ons, den weg over Brugge nemende, zijn door de muitelingen nagejaagd, en, door binnenwegen en bosschen, te Sluis aangekomen en van daar op Vlissingen ingescheept, waar zij insgelijks behouden zijn aangekomen.

Alle de bijzonderheden, ieder onzer overkomen, te willen melden, laat de tijd niet toe; deze zullen bij gunstige omstandigheden door ons worden bekend gemaakt.

Verscheidene officieren van Yperen en Meenen zijn echter in die plaatsen gevangen genomen.

De gezamenlijke gevlugte Officieren.